

Besluit Verlenen vergunning

Datum
7 juli 2026

Zaaknummer
2025-014633

Onderwerp
Omgevingsvergunning Natura 2000-activiteit

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad
1 van 20

Waterschap Vallei en Veluwe
T.a.v.
Postbus 4142
7320 AC APELDOORN

Locatie

Luttenbroekseweg, Wapenveld

Activiteit

Natura 2000-activiteit

Beste meneer ,

Op 14 november 2025 hebben wij uw aanvraag ontvangen voor een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit op grond van artikel 5.1 lid 1, aanhef en onder e van de Omgevingswet voor de locatie Luttenbroekseweg te Wapenveld. Hierbij ontvangt u ons definitieve besluit.

Definitief besluit

Wij besluiten:

1. U de aangevraagde omgevingsvergunning voor de activiteit Natura 2000, op grond van de Omgevingswet (artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder e), te verlenen. De vergunning wordt verleend voor het aanleggen van natuurvriendelijke oevers en de omzetting van landbouwgrond naar natuur, zoals weergegeven in bijlage 1 en 3.
2. Dat de beschrijving van het project, in de aanvraag en de bijlagen bij deze beschikking, voor zover deze betrekking heeft op de activiteit en emissiepunten, onderdeel uitmaakt van deze beschikking.
3. De in bijlage 2 bij dit besluit opgenomen voorschriften aan deze vergunning te verbinden.

U ontvangt nu het definitieve besluit. Wij publiceren dit besluit op www.overheid.nl. Diegenen die een zienswijze hebben ingediend, kunnen in beroep gaan tegen het besluit.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

 provincie
Gelderland

Datum

7 juli 2026

Zaaknummer

2025-014633

Blad

2 van 20

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op [gelderland.nl](https://www.gelderland.nl). U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Jannie van der Zijl
Teammanager Vergunningverlening

Bijlagen

- Bijlage 1 – Motivering van het besluit
- Bijlage 2 – Voorschriften
- Bijlage 3 – AERIUS-berekeningen
 - Verschilberekening aanlegfase (kenmerk RS9DDV9EZ6dP, d.d. 15-06-2026)
 - Aanlegfase (kenmerk Rrwj29JaudfE, d.d. 15-06-2026)

Beroep

Degenen die een zienswijze hebben ingediend en andere belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de dag waarop het besluit ter inzage is gelegd hiertegen een beroepschrift indienen bij de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem). Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid digitaal beroep of een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl.

Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland via telefoonnummer (088) 361 2000 of op www.rechtspraak.nl.

BIJLAGE 1 MOTIVERING VAN HET BESLUIT

1 Toelichting

1.1 Leeswijzer

De opbouw van deze toelichting op de vergunning is als volgt:

- Allereerst wordt de *activiteit* omschreven;
- dan volgt de *procedure*;
- vervolgens is het *beoordelingskader* toegelicht;
- onder het kopje *beoordeling* wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- de beslissing wordt afgesloten met een *conclusie*, *overige verplichtingen* en de *juridische grondslagen*;
- de *voorschriften* zijn in bijlage 2 opgenomen.

1.2 Omschrijving activiteiten

Langs de Grote Wetering, aan de oostzijde van het projectgebied, natuurvriendelijke oevers aangelegd. Daarnaast wordt landbouwgrond aan de noordzijde van het projectgebied omgezet in nieuwe natuur. Het project heeft daarmee enkel een aanlegfase, er is geen sprake van een gebruiksfase.

2 Procedure

Op 14 november 2025 ontvingen wij uw aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit op grond van artikel 5.1 lid 1 sub e van de Omgevingswet en afdeling 11.1 van het Besluit activiteiten leefomgeving. De definitie van een Natura 2000-activiteit is volgens de Omgevingswet “een activiteit, inhoudende het realiseren van een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied”. De door u beoogde Natura 2000-activiteit is vergunningplichtig.

Op deze vergunningaanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. De aanvraag maakt deel uit van deze omgevingsvergunning. De aanvraag is gewijzigd en aangevuld op 19 december 2025.

2.1 Flora en Fauna

Dit besluit geldt alleen voor een Natura 2000-activiteit. Het is mogelijk dat u ook een vergunning moet aanvragen voor een flora en fauna-activiteit. Dit kunt u laten bepalen met een quickscan soortenbescherming. Als u een vergunning nodig heeft, kunt u deze bij de provincie aanvragen.

2.2 Houtopstanden

Wanneer er houtopstanden worden gekapt die beschermd zijn in het kader van afdeling 11.3 van het Besluit activiteiten leefomgeving (activiteiten die houtopstanden betreffen) dient hiervoor een kapmelding bij de provincie Gelderland te worden gedaan en moet de houtopstand binnen 3 jaar op dezelfde locatie worden herplant.

3 Beoordelingskader

3.1 Bepalen vergunningplicht

Artikel 5.29, eerste lid, van de Omgevingswet bepaalt dat beoordelingsregels voor de aanvraag van een Natura 2000-activiteit worden gesteld met het oog op de natuurbescherming. Het tweede lid bepaalt dat de beoordelingsregels in ieder geval strekken tot uitvoering van artikel 6, tweede, derde en vierde lid, en artikel 16 van de Habitatrichtlijn en artikel 9 van de Vogelrichtlijn, in het kader van gebieds- en soortenbescherming.

Op grond van artikel 8.74b, eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving wordt een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit alleen verleend als uit de passende beoordeling, bedoeld in artikel 16.53c, eerste lid, van de Omgevingswet, de zekerheid is verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten.

Indien er Natura 2000-gebieden zijn waar de stikstofdepositie in de beoogde situatie boven de kritische depositie grenswaarde (0,00 mol N/ha/j) ligt, zijn onder dergelijke omstandigheden significant negatieve effecten in de meeste gevallen niet op voorhand uit te sluiten zodat een passende beoordeling is vereist.

In de uitspraak van 18 december 2024¹ heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak een nuancering aangebracht op de vaste rechtspraak van de afdeling over intern salderen. De afdeling heeft aan deze uitspraak een schema beoordelingskader toegevoegd hoe te handelen bij intern salderen.

1. In de voortoets wordt beoordeeld of het project effect heeft op een Natura 2000-gebied.
2. Wanneer significante effecten van het gehele project niet zijn uitgesloten is er vergunningplicht en is er een passende beoordeling nodig.
3. Intern salderen mag als mitigerende maatregel ingezet worden in de passende beoordeling waarbij de verwachte voordelen moeten vaststaan.
4. Wijziging of beëindiging van bestaande situatie moet zijn verzekerd.
5. Additionaliteitsvereiste: salderen mag alleen als de mitigerende maatregel (inzet referentiesituatie) niet ook nodig is om natuur te behouden, herstellen of verslechtering te voorkomen.

¹ ECLI:NL:RVS:2024:4923

3.2 Het additionaliteitsvereiste

Uit vaste jurisprudentie van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling) volgt dat getoetst moet worden aan het additionaliteitsvereiste bij het inzetten van mitigerende maatregelen. Uit de PAS-uitspraak van 29 mei 2019² volgt dat een maatregel die als instandhoudings- of passende maatregel ingezet zou kunnen worden, alleen als mitigerende maatregel bij vergunningverlening ingezet mag worden als het behoud van natuurwaarden is geborgd. Hierbij moet worden gelet op de instandhoudingsdoelstellingen en huidige staat van instandhouding, op basis van bijvoorbeeld natuurdoelanalyses. Of, in het geval dat er een verbeter- of hersteldoelstelling geldt, dat doel ook op andere wijze kan worden gerealiseerd.

Uit een uitspraak van de Afdeling van 28 mei 2025³ volgt dat de motivering van het additionaliteitsvereiste project-overstijgend is en ziet op de vraag of de nodige instandhoudings- en/of passende maatregelen zullen worden getroffen voor een Natura 2000-gebied, waardoor mitigerende maatregelen die worden getroffen ten behoeve van individuele projecten niet nodig zijn als instandhoudings- of passende maatregel. Daarbij kan er worden gewezen op een plan, programma of pakket van maatregelen waarin gemotiveerd wordt welke instandhoudings- maatregelen en passende maatregelen, die nodig zijn om uitvoering te geven aan artikel 6, eerste en tweede lid, van de Habitatrichtlijn, worden getroffen. In dat plan, programma of pakket van maatregelen kan beleid over het afkomen van de omvang van de referentiesituatie in relatie tot bepaalde projecten een rol spelen, evenals beleid over projecten waarvan de omvang van de referentiesituatie niet wordt gebruikt als instandhoudings- of passende maatregel. Op die manier kunnen de instandhoudings- en/of passende maatregelen die individuele initiatiefnemers treffen een rol spelen in de additionaliteitstoets.

3.3 Gelderse beleidsregels

Op 27 januari 2026 hebben de Gedeputeerde Staten van Gelderland beleidsregels salderen vastgesteld. In deze versie is onder andere het onderdeel intern salderen weer opgenomen. Daarnaast wordt het gebruik maken van de referentiesituatie beperkt tot alleen de ruimte die nog structureel in gebruik is of in gebruik genomen kan worden. En er mag slechts 65% van de referentiesituatie worden ingezet bij intern salderen en slechts 35% van de referentiesituatie van een saldogever worden ingezet bij extern salderen als er sprake is van effecten op Natura 2000-gebieden waar verslechtering niet kan worden uitgesloten. Deze reductie wordt gezien als een passende maatregel.

In artikel 5, lid 8 van de beleidsregels salderen zijn voor intern salderen ook een aantal uitzonderingen opgenomen wanneer er niet voldaan hoeft te worden aan het verplichte reductiepercentage:

- Maximaal 65% van de referentiesituatie zonder de ruimte die structureel buiten gebruik is, wordt ingezet voor het nieuwe project.

² <https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/@115602/201600614-3-r2/>, zie r.o. 13.5 t/m 13.7

³ [Uitspraak 202203354/1/R2 - Raad van State](#), zie r.o. 19.4 en 19.5

- Het een project betreft met een tijdelijke emissie waarbij de activiteit waarmee intern gesaldeerd wordt permanent wordt gestaakt ten behoeve van het nieuwe project.
- Een nieuwe natuurvergunning noodzakelijk is voor de continuering van de huidige uitvoering van de activiteit.

3.4 Bepalen referentie

De referentiesituatie is de geldende toestemming die, voor zo ver deze structureel in gebruik is, als mitigerende maatregel wordt ingezet om significante gevolgen voor een Natura 2000-gebied te voorkomen.

De referentiesituatie wordt bepaald aan de hand van een natuurvergunning, aan de hand van een milieutoestemming die is verleend voor de Europese referentiedatum of een situatie die toegestaan was op grond van algemeen geldende regels op de Europese referentiedatum. Als het gaat om een milieutoestemming of een situatie die toegestaan was op grond van algemeen geldende regels dan moet ook worden aangetoond dat de activiteit was toegestaan en feitelijk aanwezig is of nog kan zijn en zonder natuurtoestemming worden hervat. Voor die situaties geldt ook dat als er een situatie later is toegestaan met minder gevolgen voor een Natura 2000-gebied dan in de situatie op de referentiedatum, dan wordt uitgegaan van de situatie met het laagste effect dat de stikstofemissie veroorzaakt.⁴

4 Beoordeling

4.1 Vergunningplicht

In de voortoets mag voor de beoordeling of significante gevolgen zijn uitgesloten, geen vergelijking worden gemaakt van de gevolgen van de bestaande vergunde situatie (exclusief standaardonderdelen) en de gevolgen van het project na wijziging.

Uit de voortoets, waarbij de ingediende AERIUS-berekening van de beoogde situatie (bijlage 3) is beoordeeld, blijkt dat er Natura 2000-gebieden zijn waarop, als gevolg van de activiteiten van dit bedrijf, depositie van stikstof plaatsvindt wat mogelijk significante effecten heeft op de te beschermen waarden. Hiervoor is een natuurvergunning nodig.

4.2 Effecten stikstof

De AERIUS-berekening waarmee de effecten van stikstof worden berekend bevat een referentiesituatie en een beoogde situatie. Dit betreft een berekening voor de aanlegfase. In deze paragraaf geven wij van de referentiesituatie aan hoe wij deze hebben vastgesteld en beschrijven wij de stikstofbronnen. Vervolgens beoordelen we of de mitigerende maatregel (het inzetten van de referentiesituatie) niet ingezet zou moeten worden voor natuurherstel (additionaliteitsonderbouwing). Ten slotte stellen wij vast of de berekende effecten van stikstof aanleiding geven om de aangevraagde vergunning te verlenen.

⁴ ECLI:NL:RVS:2013:1891

4.2.1 Referentiesituatie

De Afdeling heeft op 28 mei 2025 verduidelijkt hoe er gesaldeerd kan worden met algemene regels voor bemesten. Daarvoor is van belang om inzichtelijk te maken in hoeverre de gronden vanaf de referentiesituatie bemest mochten worden. Hiertoe zijn de volgende stukken aangeleverd:

- Een kaart met de percelen waar beweid gaat worden inclusief de kadastrale nummers en oppervlakte per perceel;
- De omgevingsplankaarten van de percelen tussen 10 juni 1994 en nu en de bijbehorende planregels;
- Een bewijs dat de aangewezen percelen ten tijde van de aanwijzdatum een bestemming hadden als landbouwgrond en feitelijk als landbouwgrond in gebruik waren.

Het gaat om de volgende percelen:

Tabel 1: Beweide/bemeste percelen waarmee gesaldeerd wordt

Kadastrale gegevens	Oppervlakte
HDE00-M-2028	3,31 ha
HDE00-M-2062	0,20 ha
HDE00-M-2033	0,06 ha
HDE00-M-1849	0,06 ha
HDE00-M-2031	0,40 ha
HDE00-M-2064	0,16 ha
Totaal: 98,0 NH ₃ kg/jaar	

Uit bovengenoemde stukken blijkt dat de percelen op de aanwijzdatum van de Natura 2000-gebieden feitelijk als landbouwgrond in gebruik waren en sindsdien planologisch bestemd waren als landbouwgrond. Deze percelen mochten sinds de aanwijzdatum bemest worden.

Op grond van onze beleidsregels salderen in Gelderland mag alleen de ruimte die structureel in gebruik is of genomen kan worden, worden betrokken als mitigerende maatregel. De referentiesituatie is op datum aanvraag aantoonbaar nog in gebruik of kan nog in gebruik genomen worden. Dit is aangetoond door middel van luchtfoto's en de regels uit het omgevingsplan.

4.2.2 Aangevraagde situatie

Langs de Grote Wetering, aan de oostzijde van het projectgebied, natuurvriendelijke oevers aangelegd. Daarnaast wordt landbouwgrond aan de noordzijde van het projectgebied omgezet in nieuwe natuur. Het project heeft daarmee enkel een aanlegfase van één jaar, er is geen sprake van een gebruiksfase.

Onderstaande tabel geeft de aangevraagde situatie weer. Dit is een samenvatting van de beoogde situatie uit de bijgevoegde AERIUS-berekening voor de aanlegfase. In deze berekening is tevens de emissie van alle bronnen en de daarbij behorende depositie terug te vinden.

Tabel 2: Aangevraagde situatie stikstofbronnen

Bron	Soort/omschrijving	Aantal
Externe transportbewegingen	Zwaar verkeer	1.620 vervoersbewegingen/jaar
	Licht verkeer	1.200 vervoersbewegingen/jaar
Interne vervoersbewegingen, mobiele werktuigen	Bemalingspomp IV (56 Kw) Diesel	SCR Nee 74l en 30 uur/jaar
	Graafmachine, mobiel IV (75-560 Kw) Diesel	SCR Ja 3.968l en 361 uur/jaar
	Graafmachine, rups IV (75-560 Kw) Diesel	SCR Ja 7.366l en 498 uur/jaar
	Trekker met dumper IV (75-560 Kw) Diesel	SCR Ja 15.799l en 809 uur/jaar
	Trekker met werktuig IV (75-560 Kw) Diesel	SCR Ja 2.604l en 176 uur/jaar
	Trilplaat (2takt) Benzine	SCR Nee 202l
	Wiellaadschop IV (75-560 Kw) Diesel	SCR Ja 3.055l en 246 uur/jaar
Stationair draaien	Continue emissie	12,3 NO _x kg/jaar 0,1 NH ₃ kg/jaar
Koude start	Licht verkeer	600 starts/jaar

4.2.3 Beoordeling van de effecten van stikstofdepositie

Uit de AERIUS-verschilberekening voor de aanlegfase blijkt dat de stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden substantieel wordt verminderd als gevolg van de activiteiten waarvoor een vergunning is aangevraagd. Het project betreft met een tijdelijke emissie waarbij de activiteit waarmee intern gesaldeerd wordt permanent wordt gestaakt ten behoeve van het nieuwe project.

Wij baseren onze besluiten op berekeningen, gemaakt met de meest actuele versie van het rekenprogramma AERIUS Calculator.

U hebt AERIUS-berekeningen aangeleverd die zijn gemaakt met versie 2025.0.1 van AERIUS Calculator. Omdat het rekenhart van AERIUS Calculator sinds de vorige versie niet gewijzigd is en de in te voeren parameters evenmin veranderd zijn, hebben wij nieuwe AERIUS-berekeningen gemaakt door de aangeleverde berekeningen in AERIUS Calculator in te lezen en vervolgens te exporteren. Deze exports zijn als bijlagen aan dit besluit toegevoegd.

4.3 Beoordeling onderbouwing additionaliteit

4.3.1 Stikstofdepositie aangevraagd project

De aangevraagde activiteiten leiden tot stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden Veluwe en Rijntakken.

Tabel 3 geeft een overzicht van de gebieden waarop het project depositie veroorzaakt en de omvang van de depositie.

Tabel 3 Resultaten AERIUS-berekening aangevraagde situatie

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "P2142 KRW maalkom gemaal Veluwe Grote Wetering" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/j)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/j)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/j)
Totaal	2.231,23	2.037,65	2.231,23	0,11	0,00	-
Per gebied	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/j)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/j)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/j)
Rijntakken (38)	14,45	1.887,02	14,45	0,11	0,00	-
Veluwe (57)	2.216,78	2.037,65	2.216,78	0,05	0,00	-

Voor 6 van de 11 habitattypen die voorkomen in de Natura 2000-gebieden die in tabel 3 genoemd zijn, blijkt uit de natuurdoelanalyses dat eindoordeel ‘nee, tenzij’ wordt gegeven. Daarnaast is er ook effect op 8 leefgebieden. Uit de natuurdoelanalyses blijkt dat vanwege de soorten die gebruik maken van deze leefgebieden, 4 van de 8 leefgebieden het eindoordeel ‘nee, tenzij’ wordt gegeven. Deze leefgebieden zijn eveneens stikstofgevoelig. Voor de Veluwe betreft het de leefgebieden Lg09, Lg13, Lg14, L4030.

Dit houdt in dat het vastgestelde pakket aan maatregelen niet volstaat om verslechtering tegen te gaan en realisatie van instandhoudingsdoelstellingen mogelijk te maken. De natuurdoelanalyse maakt in dat geval duidelijk wat de knelpunten zijn. In 6 van de 11 habitattypen en in alle bovengenoemde leefgebieden is stikstofbelasting een knelpunt. In de natuurdoelanalyses is geconcludeerd dat aanvullende emissie- c.q. depositie reducerende maatregelen noodzakelijk zijn voor het behalen van de relevante instandhoudingsdoelstellingen. Zodoende is het noodzakelijk dat aanvullende maatregelen worden getroffen om tot het doelbereik te komen.

4.3.2 Mitigerende maatregel (intern salderen)

Ten aanzien van de habitattypen en -soorten met een ‘nee-tenzij’ eindoordeel valt verslechtering niet uit te sluiten en zijn passende maatregelen nodig om verslechtering van natuurwaarden te

voorkomen. De voorwaarden in de beleidsregels salderen zijn opgenomen als passende maatregel (zie paragraaf 3.3 van dit besluit). Om te kunnen voldoen aan de nieuwe beleidsregels dient er een substantiële reductie plaats te vinden. Intern salderen op basis van de beleidsregels leidt ertoe dat stikstofemissie ten gevolge van vergunde activiteiten substantieel wordt gereduceerd. Met deze beleidsregels wordt de dalende lijn van depositie op de omliggende Natura 2000-gebieden Veluwe en Rijntakken ingezet, evenals de bijdrage van de depositie aan de landelijke stikstofdeken, zoals opgenomen in de meest actuele versie van het rekenprogramma AERIUS.

4.3.3 Versnellingsaanpak stikstof

De beleidsregels zijn onderdeel van de Gelderse programma aanpak 'Versnellingsaanpak stikstof' (hierna: VAS). De VAS is in december 2024 aangekondigd en bestaat uit verschillende onderdelen met onder andere als doel de natuur sterker te maken en wonen en werken vlot te trekken door stikstof te reduceren.

Momenteel zijn er vanuit de VAS verschillende sporen opgepakt:

- Het strokenbeleid: 60-70% reductie van stikstofemissies t.o.v. 2018 in 500 meter stroken rondom de Veluwe, Landgoederen Brummen, Willinks Weust en Bekendelle. Momenteel is een denkrichting van de maatregelen voor deze gebieden gepubliceerd en zal in de tweede helft van 2025 de participatie rondom deze in te voeren maatregelen plaatsvinden. In oktober 2026 zullen de maatregelen worden vastgesteld. Tot die tijd geldt het voorbereidingsbesluit, waarin een verbod op alle nieuwe en wijzigingen van stikstof emitterende activiteiten binnen deze gebieden is vastgelegd.
- Beleidsregels salderen: het wegnemen van ruimte die niet structureel in gebruik is of genomen kan worden en verplichting van 35% reductie voor nieuwe ontwikkelingen met effecten op Natura 2000-gebieden waar verslechtering niet kan worden uitgesloten. Dit is dus het beleid over het afnemen van de omvang van de referentiesituatie in relatie tot projecten. Omgekeerd geldt dus dat in deze gevallen 65% van de depositie van de referentiesituatie niet wordt gebruikt als instandhoudings- of passende maatregel.
- Bronmaatregelen: Voor de provincie Gelderland geldt dat op grond van wettelijke doelen en vereisten Gelderse agrarische bedrijven gemiddeld 42% ten opzichte van 2018 van de stikstofemissie moet reduceren. Voor bronnen uit de sector industrie geldt een reductiedoel van 38% emissiereductie in 2030 ten opzichte van 2019. Voor mobiliteit en wonen geldt een 25% reductie in 2030 ten opzichte van 2019. Naast het strokenbeleid en de Gebiedsgerichte Aanpak Veluwe zal een combinatie van kortetermijnmaatregelen en een ontwikkelaanpak worden uitgewerkt om de uitstoot van stikstof bij de bron te verminderen.

4.3.4 Andere maatregelen

In zowel de Contourennota⁵, het Programma Stikstofreductie en Natuurverbetering (PSN)⁶ als in de Uitvoeringsagenda GMS is al inzichtelijk gemaakt binnen welk tijdpad de maatregelen worden uitgevoerd, alsmede wat het effect van de maatregelen is. De periode tussen 2021 en 2025 kenmerkte zich als de aanlooptijd van het bovengenoemde maatregelenpakket: er zijn veel maatregelen uitgewerkt en klaargezet om ook daadwerkelijk resultaat te behalen. Echter, door verschillende oorzaken heeft de uitvoering van de geplande maatregelen tot op heden vertraging opgelopen. Met de reeds verstrekte rijks gelden geven wij voortgang aan de onderstaande reeds ingezette maatregelen⁷:

- Vrijwillige aankoop agrarische bedrijven (regelingen omschakeling, gedeeltelijke beëindiging en verplaatsing);
- Stimulering innovatie en modernisering brongerichte maatregelen stalemissies;
- Regeling managementmaatregelen melkveehouders Veluwe;
- Vergroten en vergoeden landschapselementen agrarisch gebied⁸;
- Drukfactoren aanpak anders dan stikstof buiten N2000⁹.

4.3.5 Natuurherstelmaatregelen

Naast de hiervoor genoemde maatregelen, die gericht zijn op de noodzakelijke reductie van stikstof op de afzienbare termijn, worden er op dit moment ook Natura 2000-herstelmaatregelen getroffen. In de beheerplannen van alle Natura 2000-gebieden is beschreven welke maatregelen het gebied nodig heeft om de instandhoudingsdoelen die zijn opgenomen in het aanwijzingsbesluit van het gebied, te behalen. In de beheerplannen, wordt overigens ook de link gelegd met bredere (natuur)ontwikkelingen. Voor de Natura 2000-gebieden buiten de provincie Gelderland werken de daarvoor bevoegde provincies zelf aan natuurherstelmaatregelen. Voor de Gelderse Natura 2000-gebieden Veluwe en Rijntakken zijn bijvoorbeeld, ten behoeve van stikstofgevoelige natuurwaarden, de volgende natuurherstel-maatregelen reeds getroffen en/of in uitvoering:

Natura 2000-gebied Rijntakken (38)

- Extra maaien/hooien en afvoeren en nabeweiden ten behoeve van glanshaverhooilanden;
- Afgraven van hoge oeverwallen t.b.v. stroomdalgraslandsoorten;
- Aanpassen van vegetatielegger en extensiveren van beheer t.b.v. uitbreiding en kwaliteitsverbetering van essen-iepenbossen en hardhoutooibossen,
- Uitbreiding en kwaliteitsverbetering ten behoeve van stroomdalgraslanden en glanshaverhooilanden;

⁵ Raadpleegbaar via de website van de Rijksoverheid:

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/16/contourennota-programma-stikstofreductie-en-natuurverbetering>

⁶ Raadpleegbaar via de website van de Rijksoverheid:

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2022/12/19/programma-stikstofreductie-en-natuurverbetering-en-nota-van-antwoord>

⁷ Uitvoeringsagenda GMS 2021-2024

⁸ Dit leidt tot vermindering van oppervlakte van landbouwgrond met hoge mestgiften.

⁹ Deze maatregelen leiden zelf niet tot reductie van atmosferische stikstofdepositie. Wel kunnen bepaalde (delen van) gebieden door systeemherstel minder gevoelig worden voor stikstof. Deze maatregelen kunnen wel bijdragen aan vermindering van andere stikstofbronnen, zoals met meststoffen belast grond- en oppervlaktewater, mineralisatie van veen en interne eutrofiering.

- Aanleg plas-drassituaties onder andere ten behoeve van de Watersnip;
- Kwartelkoning vriendelijk natuurbeheer: afspraken maken met beheerders over mozaïekbeheer, laat maaien van hooilandpercelen en/of aangepast begrazingsbeheer;

Natura 2000-gebied Veluwe (57)

- Grootschalig bosherstel in historische boscomplexen, herstel en uitbreiding van de eikenstrubbenboscomplexen, herstel van hardhoutooibossen en revitaliseringsmaatregelen;
- Beperken zwijnendruk in oude eikenbossen en regionaal verlagen van de omvang van wilde hoefdierpopulaties;
- Inrichting en omvorming natuur zoals de maatregelpakketten voor duurzame heide, voor stuifzandlandschap, voor herstel van vochtige en natte heidelandschappen, voor jeneverbesstruweel en de aanleg van tijdelijke heideakker;
- Extensivering en aankoppelen van landbouwgrond;
- Opstellen en uitvoeren plannen voor het herstel en behoud van kwetsbare vennen;
- Optimaliseren hydrologisch systeem, tegengaan van verdroging en verbeteren waterkwaliteit ten behoeve van vennen, venen en beken;
- Opheffen versnippering door onder andere de aanleg verbindingen tussen heidegebieden;
- Diverse aanvullend beheermaatregelen zoals exotenbestrijding (Amerikaanse eik, vogelkers, robinia), extra chopperen, inzet van gescheperde begrazing en opslag verwijderen op heide en stuifzand.
- Aanpassen van padenstructuur en gericht beperken van de openstelling van sommige deelgebieden, om verstoring door recreanten te verminderen;
- Maatregelen specifiek gericht op het versterken van leefgebied en soorten;
- Stellen randvoorwaarden aan beheer.

4.4 Nadere toelichting passende maatregelen

In navolging van de Logtsebaan-uitspraak is in de rechtspraak reeds invulling gegeven aan de vraag op welke wijze inzichtelijk gemaakt moet worden of en welke passende maatregelen worden getroffen. Zo moet gemotiveerd worden welke andere maatregelen zijn of zullen worden getroffen, binnen welk tijdpad worden de maatregelen uitgevoerd en wanneer wordt verwacht dat deze effectief zijn. In het onderstaande gaan wij verder in op een aantal concrete passende maatregelen.

4.4.1 LBV (plus)- en MGO-regeling

De Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (Lbv) is een subsidieregeling voor veehouders die willen stoppen met hun bedrijf of met een locatie van hun bedrijf. Het doel van de regeling is om de stikstofuitstoot vanuit de veehouderij te verlagen, zodat de natuur die daarvoor gevoelig is, kan herstellen. MGO-1 staat voor Maatregel Gerichte Opkoop, eerder MGA-I genoemd. Deze regeling is gericht op de vrijwillige opkoop van piekbelastende veehouderijbedrijven zodat dit bijdraagt aan de verlaging van de depositie van ammoniak op stikstofgevoelige natuur in Natura

2000-gebieden. Deze maatregel is gericht op selectieve opkoop van veehouderijbedrijven die een hoge stikstofdepositie veroorzaken op één of meerdere natuurgebieden in de nabijheid van het bedrijf, de zogenoemde piekbelasters. Met deze maatregel wordt uitvoering gegeven aan de noodzakelijke daling van stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden.

In de uitspraak van de rechtbank Gelderland van 11 april 2024 (ECLI:RBGEL:2024:2061, r.o. 11.1) zet het rechtscollege uiteen op welke wijze we de verwijzing naar de LBV-(plus) regeling kunnen concretiseren. Voor 93 LBV+ en 6 MGO bedrijven is een goedgekeurd intrekingsverzoek geregistreerd bij de provincie. Voor deze bedrijven kan met redelijke zekerheid worden gesteld dat zij ook gaan beëindigen en de vergunningen verleend zullen worden. Het intrekken van de stikstofruimte van de LBV(+) bedrijven heeft bijgedragen aan de ingezette dalende lijn zoals opgenomen in de laatste rekenversie van het rekenprogramma AERIUS.

Aankomende beëindigings- en verplaatsingsregelingen

Op 18 november 2024 is de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (Lbv) kleinere sectoren opengesteld. De Lbv kleinere sectoren richt zich op een vijftal diercategorieën die niet onder de LBV(+)-regeling vallen en waarvan de stikstofvracht op of boven een vastgestelde drempelwaarde uitkomt.

Per 6 januari 2025 is verder de Landelijke verplaatsingsregeling veehouderijen met piekbelasting (Lvvp) opengesteld. Deze regeling is bedoeld voor piekbelasters die hun veehouderij willen verplaatsen naar een locatie in Nederland (of een ander land in de Europese Unie), waarbij de bedrijfsactiviteiten op de nieuwe locatie in Nederland niet onder de aanpak piekbelasting vallen.

Per 6 oktober 2025 is daarnaast de MGB (Maatregel Gerichte Beëindiging) opengesteld. Dit is een vrijwillige beëindigingsregeling vanuit Provincie Gelderland. De regeling is bedoeld voor veehouderijen die in een van de Gelderse Natura 2000-gebieden of daaromheen liggen. Met deze regeling worden ondernemers met een veehouderij gestimuleerd om volledig of gedeeltelijk te stoppen met hun bedrijf. Hiermee wordt de neerslag van stikstof verminderd in en om Natura 2000-gebieden in Gelderland.

4.4.2 Regeling Circulaire Mestverwerking

Naast maatregelen die leiden tot een lagere emissie uit de stal, zijn er ook maatregelen nodig die leiden tot een lagere input van stikstof via het veevoer en een lagere emissie uit de opslag en aanwending van mest. Via pilots werkt de provincie aan kennisontwikkeling om op die manier de uitstoot van stikstof omlaag te brengen. Verder heeft provincie Gelderland in 2023 een subsidieregeling Circulaire mestverwerking opengesteld. Deze regeling stimuleerde stalaanpassingen en het plaatsen van stikstofstrippers. Beide maatregelen zullen bijdragen aan minder depositie van stikstof op de natuur. In de ante evaluatie van deze regeling is berekend dat via deze openstelling een emissiereductie van 51.000 kg NH₃/jaar wordt bereikt. De emissiereductie door stikstofstrippers zal overigens niet zichtbaar zijn in de stalvergunningen.

Landelijke regelingen mestverwerking

Naast voornoemde regeling Circulaire Mestverwerking zijn er ook een aantal landelijke regelingen die hierop zien: de subsidieregeling Hoogwaardige mestverwerking (HMV) en de Subsidiemodules brongerichte verduurzaming stal- en managementmaatregelen (Sbv). De HMV is bedoeld voor bedrijven die een hoogwaardige mestverwerkingsinstallatie laten bouwen, zoals een mestvervoerder of een mestverwerkend bedrijf. Door mest centraal te verwerken kan de landelijke uitstoot van ammoniak beperkt worden. De SBV richt zich op veehouderijen die middels maatregelen en aanpassing van stalsystemen hun stikstofuitstoot verminderen.

4.4.3 Kadernota Agrifood

Vanuit de Kadernota Agrifood wordt ingezet op de omschakeling naar een natuur inclusieve (kringloop) landbouw (NIL). Hierdoor vindt minder input van stikstof in de vorm van (kunst)mest plaats. Een lagere aanbreng van deze stikstofbronnen betekent dat er daardoor minder in het water of de natuur terecht komt. Door de bodem minder intensief te gebruiken draagt NIL bij aan stikstofreductie en aan de doelen voor natuur, landschap, water en bodem. Samen met boeren kijken we gebiedsgericht naar mogelijkheden voor de ontwikkeling voor de vormen van NIL. Voor 10 gebiedsprocessen rondom de Veluwe, Rijntakken en Achterhoek zijn er momenteel voor 39 bedrijven bedrijfsplannen opgesteld voor de omschakeling naar NIL. Vanuit genoemde gebiedsprocessen worden momenteel aanvragen opgesteld om deze bedrijfsplannen uit te voeren. Er is geld voor de uitvoering beschikbaar via de GLB-regeling 'Samenwerking voor Integrale Gebiedsontwikkeling', die provincie Gelderland in november 2024 open heeft gesteld.

4.4.4 Conclusie additionaliteit

Op basis van bovenstaande uiteenzetting kan worden geconcludeerd:

- In dit besluit wordt, in lijn met de vereiste van zekerheid over de realisatie van maatregelen, concreet en voldoende onderbouwd welke maatregelen worden getroffen voor de noodzakelijke en aantoonbare reductie van stikstofdepositie op afzienbare termijn ten gunste van de betrokken stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden.
- De aanvraag is onlosmakelijk verbonden met de inzet van een passende maatregel in de zin van artikel 6, tweede lid van de Habitatrichtlijn, namelijk de toepassing van de beleidsregels salderen. Deze toepassing garandeert een substantiële en feitelijke reductie van de stikstofdepositie als gevolg van de ontwikkeling op locatie Luttenbroeksweg Wapenveld door een directe en onomkeerbare reductie van (ten minste) 35% van de referentiesituatie.
- De beleidsregels salderen hebben als doel om noodzakelijke stikstofreducties mogelijk te maken. De beleidsregels leveren daarmee een directe en aantoonbare bijdrage aan de realisatie van de natuurdoelen door structurele en onomkeerbare stikstofreducties mogelijk te maken, waarmee de herstel- en instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden worden ondersteund.
- De collectieve en gegarandeerde bijdrage van de aanvragen, die moeten feitelijk voldoen aan de beleidsregels salderen, de natuuropgave is relatief zo groot dat deze, ook zonder dat

het volledige maatregelpakket inzichtelijk is gemaakt, ruimschoots als ‘passend’ is aan te merken.

4.5 Overige effecten

De afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Rijntakken is 100 meter. Tussen het project en het N2000-gebied Rijntakken ligt een winterdijk (Werverdijk) met een hoogte van circa vier meter boven maaiveld en bebouwing langs de Werverdijk.

4.5.1 In de aanvraag beschreven verstoringseffecten van de gevraagde activiteiten, behalve de effecten van stikstof

Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden kan er tijdelijke verstoring door geluid, licht, trilling en optische verstoring optreden.

Vanwege de ligging van de Werverdijk en het Aflaatkanaal tussen het projectgebied en het Natura 2000-gebied en de aard van de werkzaamheden kunnen gevolgen door trillingen, licht, geluid en optische verstoring op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebied Rijntakken op voorhand met zekerheid worden uitgesloten. (zie 4.5.2, 4.5.4 en 4.5.5)

Door de aard van de maatregel, inrichting nieuwe natuur buiten N2000-gebied, is er geen sprake van verstoringseffecten in de gebruiksfase.

4.5.2 In de passende beoordeling beschreven significante effecten van de gevraagde activiteiten

De meest kritische vogelsoorten hebben een verstoringsafstand van circa 250 meter Van de habitattypen binnen 1 km afstand en de bij behorende verstoringsgevoelige soorten ligt alleen het habitatype H3270 Slikkige rivieroeveren binnen een afstand van 250 meter van het projectgebied. In dit habitatype komen deze verstoringsgevoelige typische soorten niet voor. Significante negatieve gevolgen door verstoring op typische soorten en daarmee op de instandhoudingsdoelen voor habitattypen in Natura 2000-gebied Rijntakken zijn op voorhand met zekerheid uitgesloten.

4.5.3 In de aanvraag beoordeelde habitatrichtlijnsoorten *Kamsalamander*

Het project is gelegen buiten het N2000-gebied Rijntakken en leidt niet tot aantasting van de omvang of van de kwaliteit van het leefgebied van de habitatrichtlijnsoort kamsalamander. Vanwege het ontbreken van geschikte voortplantingswateren binnen het projectgebied en de afstand tot geschikte voortplantingswateren binnen het Natura 2000-gebied (>100 meter) is voortplanting en overwintering van kamsalamander binnen het projectgebied uitgesloten. Hierdoor levert het projectgebied geen bijdrage aan de draagkracht van Natura 2000-gebied Rijntakken voor kamsalamander. Het project staat niet in de weg aan het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen voor de kamsalamander.

Meervleermuis

Het project is gelegen buiten het N2000-gebied Rijntakken en leidt niet tot aantasting van de omvang van het leefgebied van de habitatrichtlijnsoort meervleermuis. De wateren noordelijk van de Werverdijk gebruikt worden als foerageergebied door meervleermuis. Foeragerende meervleermuizen zijn alleen gevoelig voor lichtverstoring en niet voor optische verstoring en verstoring door geluid. Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied en de afschermende werking van de Werverdijk leidt verstoring door licht (machines die in het donker werken) niet tot negatieve gevolgen op Natura 2000-gebied Rijntakken. Het project staat niet in de weg aan het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen voor de meervleermuis.

Bever

Het project is gelegen buiten het N2000-gebied Rijntakken en leidt niet tot aantasting van de omvang van het leefgebied van de habitatrichtlijnsoort bever. De wateren noordelijk van de Werverdijk gebruikt worden als foerageergebied door bever. Foeragerende bevers zijn gevoelig voor lichtverstoring, optische verstoring, verstoring door geluid en geluid door trillingen. Gezien de verstoringafstand van bever (50 meter), de afstand tot het Natura 2000-gebied (100 meter) en de afschermende werking van de Werverdijk leidt verstoring (door machines die draaien binnen het projectgebied) niet tot negatieve gevolgen op Natura 2000-gebied Rijntakken. Het project staat niet in de weg aan het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen voor de bever.

Grote modderkruiper, bittervoorn en kleine modderkruiper en zeeprik, rivierprik, elft en zalm

Het project is gelegen buiten het N2000-gebied Rijntakken en leidt niet tot aantasting van de omvang van het leefgebied van de habitatrichtlijnsoorten grote modderkruiper, bittervoorn en kleine modderkruiper en zeeprik, rivierprik, elft en zalm. Er zijn geen open waterverbindingen tussen Natura 2000-gebied Rijntakken en het projectgebied. Grote modderkruiper, bittervoorn en kleine modderkruiper en zeeprik, rivierprik, elft en zalm binnen Natura 2000-gebied zijn daarom niet afhankelijk van leefgebieden binnen het projectgebied. Het project staat niet in de weg aan het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen voor de soorten grote modderkruiper, bittervoorn en kleine modderkruiper en zeeprik, rivierprik, elft en zalm.

4.5.4 In de aanvraag beoordeelde broedvogels

De beoordeelde broedvogels zijn dodaars, aalscholver, woudaap, kwartelkoning, watersnip, zwarte stern, ijsvogel, oeverzwaluw, blauwborst, grote karekiet, porseleinhoen, grutto en roerdomp.

Het project is gelegen buiten het N2000-gebied Rijntakken en leidt niet tot aantasting van de omvang van het leefgebied van deze broedvogels. Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied (100 meter) en de afschermende werking van de Werverdijk leidt verstoring van de broedvogels door machines die draaien binnen het projectgebied, niet tot significant negatieve gevolgen op Natura 2000-gebied Rijntakken. Het project staat niet in de weg aan het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen voor de broedvogels.

Daarnaast wordt het instandhoudingsdoel voor de oeverwaluw ruimschoots gehaald, waardoor het projectgebied niet van belang is voor de draagkracht van het Natura 2000-gebied Rijntakken voor de oeverwaluw.

4.5.5 In de aanvraag beoordeelde niet-broedvogels

Het project is gelegen buiten het N2000-gebied Rijntakken en leidt niet tot aantasting van de omvang van het leefgebied van de 26 beoordeelde niet-broedvogels.

Het projectgebied ligt op 100 meter afstand van het N2000-gebied Rijntakken en wordt afgeschermd door een winterdijk (Werverdijk) met een hoogte van circa vier meter boven maaiveld en bebouwing langs de Werverdijk. Hierdoor leidt uitvoering van de werkzaamheden niet tot extra verstoring van foerageergebieden en slaappleatsen van niet-broedvogels binnen Natura 2000-gebied Rijntakken. Bovendien valt de verstoring volledig weg ten opzichte van bestaande verstoringsbronnen (verkeer over de Werverdijk en activiteit op erven met bebouwing langs de Werverdijk). Het project leidt niet tot aantasting van de omvang of van de kwaliteit van het leefgebied van niet-broedvogels en staat niet in de weg aan het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen voor de niet-broedvogels.

4.5.6 Beoordeling van de overige effecten van de aanvraag op de instandhoudingsdoelstellingen

Wij onderschrijven de conclusies en de daaraan ten grondslag liggende motivaties van de stukken zoals bij de aanvraag gevoegd. Wij hebben op basis van deze ecologische beoordeling de zekerheid verkregen dat de aangevraagde activiteit niet leidt tot significante effecten op de instandhoudingsdoelen voor het Natura 2000-gebied Rijntakken.

4.6 Conclusie

Op grond van het vorenstaande hebben wij de zekerheid verkregen dat de aanvraag samenhangt met het treffen van een instandhoudings- of passende maatregel als bedoeld in artikel 6, eerste en tweede lid van de Habitatrichtlijn, het overgebleven gedeelte wat niet als passende maatregel gebruikt wordt, ingezet mag worden als mitigerende maatregel en dat het project geen significant negatieve effecten heeft op de instandhoudingsdoelstellingen van de betrokken Natura 2000-gebieden. De aanvraag past binnen de beleidsregels salderen in Gelderland en kan worden vergund.

5 Overige verplichtingen

U bent zelf verantwoordelijk voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

Datum
7 juli 2026

Zaaknummer
2025-014633

Blad
18 van 20

6 Zienswijzen

Naar aanleiding van het ontwerpbesluit zijn geen zienswijzen binnengekomen.

7 Juridische grondslagen

Dit besluit is genomen op grond van:

- Omgevingswet artikel 2.18, artikel 2.24, artikel 2.31a, artikel 4.11, artikel 4.3,
- Artikel 4.5, artikel 5.1, artikel 5.18, artikel 5.29
- Besluit activiteiten leefomgeving afdeling 11.1
- Wet stikstofreductie en natuurverbetering
- Besluit natuurbescherming, artikel 2.14, lid 3
- Beleidsregels salderen Gelderland

BIJLAGE 2 VOORSCHRIFTEN

U bent verplicht om zich aan de volgende voorschriften te houden:

1. Deze vergunning is uitsluitend geldig voor (medewerkers van) de vergunninghouder en voor (rechts)personen die in opdracht van de vergunninghouder handelen. De vergunninghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze vergunning.
2. De (rechts)personen genoemd in het vorige voorschrift zijn volledig op de hoogte van deze vergunning en de voorschriften. Zij zijn in staat en handelingsbekwaam om deze voorschriften uit te voeren.
3. Een (digitale) kopie van deze vergunning met de bijbehorende AERIUS-berekeningen zoals weergegeven in bijlage 3 moet aanwezig zijn op de plaats waar de activiteiten worden uitgevoerd. Het is verplicht om deze te tonen op verzoek van bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
4. Het project waarvoor deze vergunning is verleend en weergegeven is in bijlage 3 van dit besluit moet binnen drie jaar na het onherroepelijk worden van dit besluit zijn gerealiseerd.

Datum

7 juli 2026

Zaaknummer

2025-014633

Blad

20 van 20

BIJLAGE 3 AERIUS-BEREKENINGEN

AERIUS-berekeningen

- Verschilberekening aanlegfase (kenmerk RS9DDV9EZ6dP, d.d. 15-06-2026)
- Aanlegfase (kenmerk Rrwj29JaudfE, d.d. 15-06-2026)